

ระเบียบวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อนในเขตกรุงเทพมหานคร” ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูล 2 ลักษณะ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ซึ่งได้แก่ วารสาร บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อนมาวิเคราะห์และสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วิจัยภาคสนาม (Field Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงลึก เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงาน/กลุ่มงาน นักสังคมสงเคราะห์ ครูข้างถนน/ครูอาสาสอน และผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น หน่วยงานภาครัฐ 9 หน่วยงาน จำนวนบุคลากร 85 คน และหน่วยงานภาคเอกชน 5 หน่วยงาน จำนวนบุคลากร 26 คน รวมหน่วยงานที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 14 หน่วยงาน จำนวนบุคลากรทั้งหมด 111 คน ซึ่งรายละเอียดดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

รายชื่อหน่วยงานภาครัฐและจำนวนบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ ที่	รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ	จำนวน บุคลากร	หมายเหตุ
1	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต เขตปทุมวัน	5	
2	ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย พิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	4	
3	กระทรวงศึกษาธิการ ห้องสมุดรถไฟเหาะชนหัวลำโพง กองกำกับการตำรวจ รถไฟ	8	
4	กลุ่มงานสงเคราะห์และพิทักษ์เด็ก สำนักงานการ สงเคราะห์และสวัสดิภาพสังคม สำนักพัฒนาสังคม กทม. 2	11	
5	โครงการครูข้างถนน สน. บางซื่อ	4	
6	ศูนย์พิทักษ์เด็ก เยาวชน และสตรี	20	
7	สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท) นนทบุรี	13	
8	บ้านเด็กอ่อนรังสิต คลอง 5	10	
9	บ้านเด็กหญิงธัญญพร คลอง 5	10	
	รวม	85	

ตารางที่ 3.2

รายชื่อหน่วยงานภาคเอกชนและจำนวนบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ ที่	รายชื่อหน่วยงานภาคเอกชน	จำนวน บุคลากร	หมายเหตุ
1	มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล คลองเตย	6	
2	มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก หลักสี่	9	
4	โครงการพัฒนาเด็กด้อยโอกาสสะพานพุทธ	3	
5	ศูนย์พัฒนาเยาวชน YPDC	3	
6	กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม สมุทรปราการ	5	
	รวม	26	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการนำวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งเนื้อหาแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 เนื้อหาในแบบสอบถาม ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน หน่วยงานสังกัด ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะการตรวจสอบรายการ (Check list) และการเติมคำ

ส่วนที่ 2 เนื้อหาในแบบสอบถาม ศึกษาผลการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อนของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน

ส่วนที่ 3 เนื้อหาในแบบสอบถาม ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อนของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ

ซึ่งแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนการประมาณค่าแบบ Rating Scale ของ Likert แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/มากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/มาก	เท่ากับ 4 คะแนน
ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/ปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/น้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/น้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี กรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ นำมาวิเคราะห์และสร้างเป็นแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในแบบสอบถามว่ามีความสมบูรณ์หรือไม่
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนำมาตรวจสอบหาข้อบกพร่องปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้ในรายงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครด้วยตนเอง มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 เพื่อขออนุญาตผู้บริหารหน่วยงานเก็บข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงาน

2. นำหนังสือจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปยื่นให้กับผู้บริหารหน่วยงาน/กลุ่มงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 หลังจากได้รับอนุญาตจากผู้บริหารหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากบุคลากรทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยใช้โปรแกรมวิจัยสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For the Social Science) ซึ่งเป็นโปรแกรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มีรายละเอียดของสถิติที่วิเคราะห์ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าการแจกแจงความถี่ นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. ค่าเฉลี่ยนำหน้าการตอบคำถามของประชากรที่ใช้ในการวิจัยแต่ละข้อ ซึ่งจะใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบ Rating Scale แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ สามารถแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทางสถิติ ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง	ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง	ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/มาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง	ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง	ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง	ผลการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค/น้อยที่สุด
3. ทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi - square)

การนำเสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการนำเสนอผลการวิจัย โดยใช้ตารางสถิติประกอบการพรรณนา